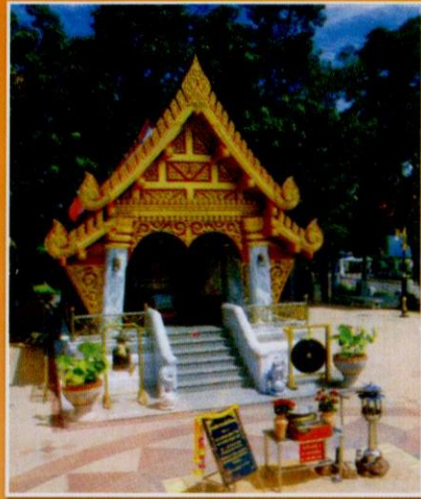

ประวัติพระพุทธรูปโพธิ์ทอง

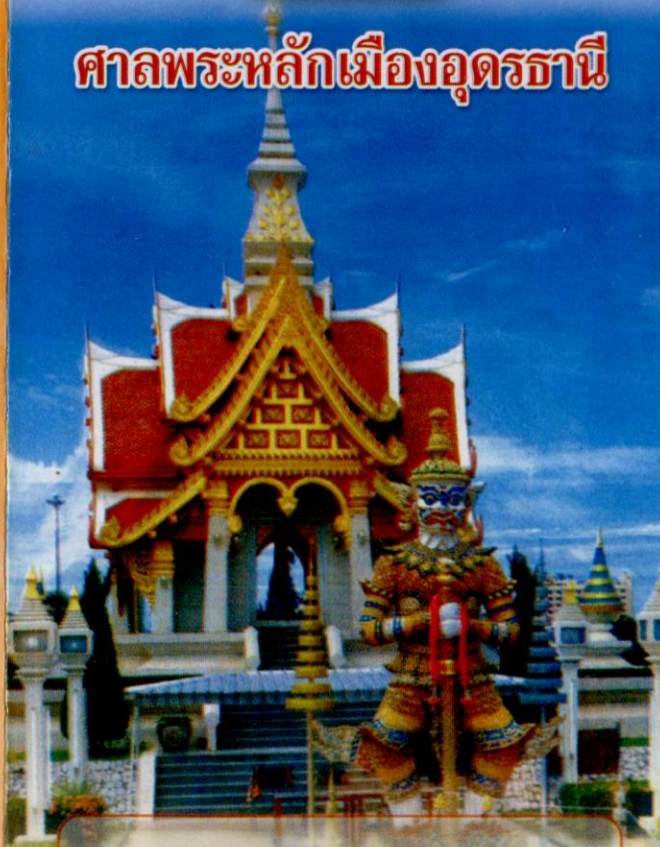
พระพุทธรูปโพธิ์ทอง
สร้างเมื่อปีใดไม่
ปรากฏแต่ผู้รู้ ผู้เฒ่า
ผู้แก่ ชาวอำเภอ
ไชยวาน ที่อยู่ใน
บริเวณใกล้เคียง
วัดร้างบ้านเพี้ยบุ
ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ที่
องค์พระพุทธรูปโพธิ์ทอง
ตั้งอยู่คาดว่าสร้าง
มาเป็นเวลา ๑,๐๐๐ ปี
มาแล้ว ต่อมาเมื่อ
ประมาณ ๔๐ กว่าปีที่แล้ว
คุณพ่อเงิน ชัยรัตน์
ไปตั้งโรงน้ำตาลที่

ตำบลไชยวาน ได้ยินกิตติศัพท์ว่ามีพระองค์หนึ่ง มีความศักดิ์สิทธิ์มาก
จึงปรึกษากับท่านนายอำเภอ บุญช่วย ศรีสารคาม อดีตนายอำเภอ
หนองหานในสมัยนั้น เพื่อขออัญเชิญพระพุทธรูปโพธิ์ทอง มาประทับที่
ทุ่งศรีเมืองจังหวัดอุดรธานี หน้าศาลากลางจังหวัดโดยสร้างศาลาเล็กๆ
ให้เป็นที่พักประทับขององค์พระพุทธรูปโพธิ์ทองต่อมาได้สร้างศาลหลักเมือง
หลังใหม่ขึ้นแล้วเสร็จ เมื่อปี ๒๕๕๒ ชาวจังหวัดอุดรธานี จึงมีแนว
ความคิดมายังคณะกรรมการมุลนิธิเพื่อทะนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ
ว่า เมื่อสร้างศาลหลักเมืองเป็นที่สวยงามแล้วก็น่าจะสร้างศาลา
พระพุทธรูปโพธิ์ทองให้เป็นที่พักสงฆ์ด้วย คณะกรรมการ มูลนิธิเพื่อ
ทะนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ จึงได้นำเรื่องนี้เข้าหารือกับที่ปรึกษามูลนิธิเพื่อ
ทะนุบำรุงศาลหลักเมืองอุดรธานี คือ คุณปริชา ชัยรัตน์ และคุณ
ปริชา ชัยรัตน์ มีความเห็นชอบด้วยจึงได้นำคณะกรรมการมูลนิธิเพื่อ
ทะนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ เข้าพบและขอคำปรึกษากับผู้ว่าราชการ
จังหวัดอุดรธานีในสมัยนั้น คือ ท่านชัยพร รัตนนาคะ เมื่อปลายปี
๒๕๔๖ ซึ่งก็ได้รับความเห็นชอบ จึงได้วางโครงการก่อสร้างศาลา
พระพุทธรูปโพธิ์ทองหลังใหม่และผู้ว่าราชการจังหวัดก็รับเป็นประธานภาค
ราชการ คุณปริชา ชัยรัตน์ รับเป็นประธานภาคเอกชน และคณะ
กรรมการมูลนิธิเพื่อทะนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ ร่วมเป็นกรรมการในการ
ก่อสร้าง เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๔๗ จนแล้วเสร็จสมบูรณในในปัจจุบัน
คณะกรรมการมูลนิธิเพื่อทะนุบำรุงศาลหลักเมืองฯ จึงได้กำหนดเอา
วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๘ ให้มีพิธีทางศาสนา ทำพิธีเบิกพระเนตร
พระพุทธรูปโพธิ์ทอง และในวันนี้เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดชมหาราชได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมฯ
ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน
แทนพระองค์มาทรงเปิดศาลหลักเมือง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๒

ประวัติ

ศาลพระหลักเมืองอุดรธานี

มูลนิธิเพื่อทะนุบำรุงศาลหลักเมืองอุดรธานี
บริเวณทุ่งศรีเมืองอุดรธานี ถนนพานพร้าว
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
โทร. ๐๔๒-๒๔๔๕๕๙

ประวัติศาสตร์พระธาตุเมืองอุดรธานี

จังหวัดอุดรธานีเป็นเมืองเก่าแก่ในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากเป็นดินแดนอารยธรรมของมนุษย์ชาติ แห่งมรดกโลก บ้านเชียง หลักฐานทางโบราณคดีในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ณ บริเวณบ้านเชียงมรดกโลก มีความเก่าแก่อายุประมาณ ๕,๐๐๐-๗,๐๐๐ ปี และจากแหล่งโบราณสถาน บริเวณอุทยาน ประวัติศาสตร์ ภูพระบาท ซึ่งปรากฏภาพเขียนสีของมนุษย์ ก่อนประวัติศาสตร์ ๔,๐๐๐ ปี ส่วนประวัติศาสตร์การสร้างบ้านแปลงเมือง จากบ้านเดือหมากแข้งและพัฒนามาเป็นจังหวัดอุดรธานี ในปัจจุบันเริ่มต้นจาก ร.ศ. ๑๑๒ ในสมัยแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ในช่วงที่ประเทศสยามถูกคุกคามจากต่างชาติ ต้องเสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงและสนธิสัญญาที่ถูกบังคับจากต่างชาติ จึงมีความจำเป็นที่ต้องวางระเบียบแบบแผนในการจัดหัวเมืองชายแดนให้สงบเรียบร้อยหลังจากสงครามปราบฮ่อ พระเจ้าน้องยาเธอ พลตรีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม พระผู้เป็นกำลังสำคัญของพระบาทสมเด็จพระจุล

จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในครั้งนั้น ได้ทรงพิจารณาเคลื่อนกองกำลังทหารและพลเรือนย้ายมาจากเมืองหนองคาย มาไว้ ณ บ้านเดือหมากแข้ง เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๔๓๖

ศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี ถือเป็นสถานที่สำคัญในการดำรงและสืบสันตติสุขของประชากรราษฎรจังหวัดอุดรธานี ศาลหลักเมืองเดิมได้รับความร่วมมือจากข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนในสมัย นายจินต์ รักการดี เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ทำการวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ ในช่วง ๓๙ ปีที่ผ่านมาศาลหลักเมืองเดิมได้มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ตลอดจนที่ตั้งภูมิทัศน์โดยรอบไม่เรียบร้อย เป็นศรีสง่าแก่สภาพบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปมาก ประกอบกับได้ตรวจสอบกับกรมศิลปากร ไม่ปรากฏพระราชกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เกี่ยวกับศาลหลักเมืองอุดรธานีเลย จึงไม่ทราบได้ว่ามีการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตหรือไม่ ประการใด และจากการปรึกษาหารือของ คณะพ่อค้า คหบดี ประชาชนชาว จังหวัดอุดรธานีได้มีความเห็นว่า ควรที่จะปรับปรุงหรือก่อสร้างศาลหลักเมืองใหม่ เพื่อความสง่างาม และวัฒนาถาวร เนื่องจากเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำจังหวัดอุดรธานี จึงได้นำเรื่องเข้าปรึกษากับผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้นคือ นายดำรง รัตนพานิช ซึ่งก็ได้รับความเห็นชอบ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาหาข้อมูลในการก่อสร้าง ต่อมาในปี ๒๕๓๔ นายดำรง รัตนพานิช ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับทางราชการ พ่อค้า คหบดี และประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อสร้างศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี สำนักพระราชวังได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดอุดรธานี ในการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาต เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๔ สถาปนาผู้ออกแบบสร้างศาล

หลักเมืองใหม่ คือ ศิลปินแห่งชาติ ดร.กนิโช สุวรรณศิริ โดยมีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบผสมผสานรูปแบบของไทยอีสาน ซึ่งมีลักษณะสวยงามมาก

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ นายวิชัย ทศนเศรษฐี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ได้อำนาจการก่อสร้าง จนแล้วเสร็จสมดังเจตนารมณ์ของส่วนรวม โดยได้ัญเชิญองค์ท้าวเวสสุวรรณ อันเป็นสัญลักษณ์ของเมืองอุดรธานีมาประดิษฐานเคียงคู่กับอาสนศาลหลักเมืองใหม่พร้อมกันอีกโสดหนึ่งด้วย นอกจากนี้โครงการสร้างศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานียังเป็นโครงการที่รัฐบาลให้เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติโครงการหนึ่งในวาระสมัยอันเป็นมงคลที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งชาวจังหวัดอุดรธานี ได้มีจิตศรัทธาอันน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม สร้างศาลหลักเมืองถวาย เพื่อเป็นมิ่งมงคลแห่งพสกนิกรชาวจังหวัดอุดรธานี ในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ นายวิชัย ทศนเศรษฐี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี พร้อมด้วยคณะกรรมการดำเนินการสร้างศาลหลักเมือง จำนวน ๓๙ คนเข้าเฝ้า น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมฯ ถวายยอดเสาหลักเมือง เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต หลังจากนั้นได้กราบบารอานาสมเด็จพะพุฒาจารย์ ทรงอัญเชิญยอดเสาหลักเมืองขึ้นประดิษฐานเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ นับว่า เป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเปิดศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี ในวันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๒

ปวงประชาพสกนิกรชาว จังหวัดอุดรธานี มีจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น พร้อมกับปลื้มปิติโสมนัส ได้มีศาลหลักเมืองประจำจังหวัดอุดรธานี อันเป็นสถานที่มหามงคล เป็นศูนย์รวมจิตใจ คุณธรรม ความดี และความรุ่งโรจน์สถาพร ของจังหวัดอุดรธานี และประเทศชาติ อันเป็นส่วนรวมสืบไปชั่วกาลปาวสาน

วัตถุมงคล

สามกษัตริย์

เหรียญเงิน

เหรียญทอง

หลักเมืองจำลอง

ท่านท้าวเวสสุวรรณโณ (ภูเวร)

ท่านท้าวเวสสุวรรณ ๑ ใน ๔ ท้าว

จุลโลกบาล โดยมีท้าวอตรฐ

ดูแลพื้นที่ อยู่ทางทิศ

ตะวันออก ท้าววิรูปหก

ดูแลรักษาพื้นที่อยู่ทาง

ทิศใต้ ท้าววิรูปักษ์ดูแล

รักษาพื้นที่อยู่ทิศตะวันตก

และท้าวเวสสุวรรณรักษา

พื้นที่อยู่ทางทิศเหนือโดยทั้ง

๔ ท่านมีหน้าที่แบ่งกัน

ปกครองทั้งเหล่า

คนธรรพ์ กินรี

กินนร กุมภกันท์ นาค

เทวดา และยักษ์ อยู่บนสวรรค์

ชั้นจตุมหาราชิกา ในส่วนของท้าวเวสสุวรรณ ท่านจะปกครองเหล่าอสูร และยักษ์ตลอดจนภูตผีปีศาจทั้งหลาย ตามตำนานกล่าวว่าเริ่มแรก ท่านท้าวเวสสุวรรณปกครองอยู่เมืองลงกา ต่อมาได้ถูกทศกัณฐ์มายึด และขับไล่ให้ท่านไปอยู่ที่อื่น พร้อมทั้งแย่งบุษบก (ของวิเศษที่พระพรหมมอบให้) ไปครอบครองอีก ท้าวเวสสุวรรณจึงได้มาสร้างเมืองใหม่อยู่บนสวรรค์ชั้นจตุมหาราชิกา โดยท่านมีหน้าที่ดูแล ปกครองเหล่าอสูร ยักษ์ ตลอดจนเหล่าภูตผีปีศาจทั้งหมด และยังเป็นเจ้าบ่อนิพพานใหญ่ ท่านท้าวเวสสุวรรณท่านเป็นยักษ์ที่ใจบุญ อีกทั้งยังให้ความเคารพนับถือในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ในสมัยพุทธกาล กล่าวว่ามิพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ที่ออกเดินธุดงค์ไปตามป่าเขาลำเนาไพรเพื่อแสวงหาโมกขธรรม มีพระภิกษุสงฆ์บางรูปที่ยังไม่ได้สำเร็จอภิญญา มักจะโดนบรรดาภูตผีปีศาจ หลอกหลอน ไม่เป็นอันได้ปฏิบัติกิจของสงฆ์ คือการเจริญสมาธิกรรมฐานเพื่อชำระจิตใจให้สงบได้อย่างเต็มที่ ท่านท้าวเวสสุวรรณได้เสด็จลงมาจากเทวโลก เพื่อมากราบนมัสการสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งถวายมนต์ “ภาณยักษ์” ให้ไว้ เพื่อเป็นมนต์ป้องกันเวลาพระภิกษุ สามเณร ที่ออกเดินธุดงค์ตามป่าเขา ถูกบรรดา ภูตผี ปีศาจ ยักษ์ เทวดา ที่เป็นมิถิชาติ หลอกหลอน ซึ่งมนต์ “ภาณยักษ์” บทนี้ยังนำมาใช้สวดกันอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ โดยการสวดมนต์

“ภาณยักษ์” บทนี้มักจะทำเป็นพิธีการยิ่งใหญ่ ทุกวัดมักจะจัดให้มีการสวด “ภาณยักษ์” นี้ขึ้น เชื่อกันว่าใครที่ถูกคุณถูกของ หรือโดนผีเข้า เจ้าสิ่ง เมื่อเข้าไปในบริเวณพิธีสวด “ภาณยักษ์” สิ่งอัปมงคลต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวก็จะหมดไปด้วยมนต์ภาณยักษ์ อันวิเศษบทนี้

และนอกจากนี้ ท้าวเวสสุวรรณ ยังเป็นเทพเจ้าแห่งความร่ำรวย สัญลักษณ์แห่งมหาเศรษฐี ในหนังสือเทวกำเนิดของพระยาจักรีภิมุข ระบุชื่อท้าวเวสสุวรรณ ล้วนมุ่งหมายทางมหาเศรษฐีมั่งมีทรัพย์ อาทิ ท้าวรัตนครรณ (ผู้มีเพชรเต็มพุง) ท้าวภูธรณบดี (ผู้เป็นใหญ่ในทรัพย์) ท้าวธนเศรษฐ (เจ้าทรัพย์) องค์อริสาสุ (ผู้มั่งมีได้ตามใจ) ท้าวเวสสุวรรณ (ยิ่งด้วยทอง) แม้แต่ชาวจีนก็ยกย่ององค์ท้าวเวสสุวรรณว่า เป็นเทพเจ้าแห่งโชคลาภและความร่ำรวยในนาม “องค์ไฉ่ซิงเอี้ย” ซึ่งมีบูชากันทุกบ้านร่ำรวยทุกคน ชับไล่ภูตผีปีศาจ วิญญาณร้าย แก่เสนียดจัญไร อัปมงคล คุณไสยต่าง ๆ หากท่านผู้ใดบูชาท่านท้าวเวสสุวรรณ ด้วยความเคารพศรัทธา จงเชื่อได้เลยว่าท่านจะประสบแต่ ความโชคดี มีทรัพย์ ตลอดจนพ้นภัยจากบรรดาภูตผีปีศาจทั้งหลาย

คาถาบูชาท่านท้าวเวสสุวรรณโณ

** จดรูป ๙ ดอก และดอกกุหลาบแดง ๙ ดอก
ตั้งนะโม ๓ จบ

ระลึกถึงคุณ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
บิดา มารดา ครูบา อาจารย์ **

+++++

ปุตตะ กาโม ละเภปุตตัง ธนะกะกาโมละ เกธะนัง
อติถิกายะ ภายะ ยายะ เทวานังปะยะตัง สุตวา
อิติปิโส ภะคะวา ยมมะราชาโน ท้าวเวสสุวรรณโณ
มรณังสุตัง อะสังสุคคะโต นะโม พุทธายะ
ท้าวเวสสุวรรณโณ จตุมหาราชาชิกา
ยักกะพันตาภิทวาริโต เวสสะ พุสะ พุทธัง อรหัน
พุทโธ ท้าวเวสสุวรรณโณ นะโม พุทธายะ